

Ugrás hajlított állásba (mérsékelt térdhajlítás), páros karlendítés oldalt középtartásba. (Tenyér lefelé.)

Nyújtás bal lépőállásba hátra, páros karlendítés (vízszintes síkban), mellső középtartásba. (Tenyér befelé.)

Szünet.

Negyedfordulat balra (jobsarkon), bal lépőállásba oldalt, bal karlendítés mélytartáson át oldalt, középtartásba (tenyér lefelé), jobb karhajlítás tarkóra, fejfördítés balra.

Törzshajlítás balra, bal karlendítés mélytartásba. (Tenyér lábszáron, tekintet ballábon.)

Törzsnyújtás, jobb karlendítés oldalsó középtartáson át mélytartásba és ballábbal alapállás.

Szünet.

(Ugyanez még háromszor ismétlendő.)

ANYÁK NAPJA.

— Anyák-Napjára való előadás. —

Kedves Vendégeink!

Ezen a szép napon, május legszebb, legvirágosabb napján szívem egész melegével üdvözlöm a körünkben megjelent kedves magyar Édesanyákat! Üdvözlöm őket, mert a magyar Édesanyák hordozzák magukban a magyar jövőt, ők áldozzák fel életüket a magyar holnapokért sokszor szívük véréen, sokszor elsírt könnyeiken.

Köszöntöm mindazokat, akik ezen a lélekemelő szép ünnepeken körünkben megjelentek, hogy emeljék jelenlétükkel a magyar Édesanyáknak szentelt ünnepélyünket s hozzá járulnak ahhoz, hogy ez az ünnep melegebb, szívből jövő megnyilvánulás legyen!

Ha azt kellene megmondanom, mit jelent nekünk az Édesanya, nem tudnám szavakban kifejezni. Mert a világ legékebben szóló költője is dadog, keresi a szavakat, ha az Édesanya szépségét, jóságát, áldott magafeláldozását kell szavakban kifejeznie.

Milyen szépen fejezi ki a legnagyobb magyar költők egyike, Petőfi Sándor, István öccséhez írt felejthetetlen költeményében, amikor így szól:

... S anyánkat, azt az édes, jó anyát,
Ó Pistikám, szeresd, tiszteld, imádd!
Mj ő nekünk, azt el nem mondhatom,
Mert nincs rá szó, ninesen fogalom,
De megmutatná a nagy veszteség,
Ha elszólná tőlünk őt az ég...

Íme, ha a legnagyobb magyar költő úgy érzi, hogy nem tudja szavakban kifejezni, mit jelent számunkra az Édesanya, hogyan vállalkozhatna erre más, akinek nem hivatása a szép gondolatoknak költemény formában való kifejezése.

Milyen megható Petőfi azon költeménye is, amelyben azt írja meg, hogy amikor egyszer hosszú távollét után hazament, bár az úton egyre azt forgatta fejében, mit mond majd kedvest, szépet az édesanyjának, mégis, mikor hazaérve meglátta őt, minden szépen kigondolt terve füstbe ment.

Egész úton hazafelé
Azon gondolkodám,
Miként fogom szólítani
Rég nem látott anyám.

S jutott eszembe számtalan
Szébbnél-szebb gondolat,
Mig állni látszék az idő,
Bár a szekér szaladt.

Mit mondok majd először is
Kedvest, szépet neki,
Midőn — mely bölcsőm ringatá, —
A kart terjeszti ki.

S a kis szobába toppanék ...
Repült ielém anyám ...
S én csüggtem ajkán szótlantul,
Mint a gyümölcs a fán ...

Másik nagy költőnk, az anyai szeretet bűvös szavú költője, Pósa Lajos így fohászkodik az Istenhez, amikor eszébe jut Édesanyja.

Istenem, ki hallod a beteg nyögését,
Levél suttogását, méhek zümmögését,
Haldd meg ajakamnak gyöngye rebegését!

Ki bölcsőm rengette, ringatta szeliden,
Te meglátogattad, óh hatalmas Isten!
Betegség sorvasztja, nyugodalma nincsen.

Ugy reszket a szívem, mikor a harang szól,
Ugy reszket a csöndes, síró fuvalomtól!
Küldj balsamot néki szárnyas angyalodtól!

Add vissza szemének tiszta ragyogását,
Sápadt orcájának vidám ragyogását,
Lelankadt kezének ölelő áldását!

Alkalmam volt egyszer látni egy kis galamb szívének fejlődését élete első napjaiban. Olyan volt, mint egy vércsepp; finom piros selyemszálakhoz hasonló véredények (erek) futottak benne össze. Erősen lüktetett, serényen küldötte szét a vért s szívta azt újra magába.

Ekkor láttam csak igazában, hogy milyen fontos szerepe van az élőlények szervezetében a szívnek. Fenntartja, táplálja, építi az egész testet.

És ime, ami a testi életben a szív, az a lelki életben s az egész társadalomban a szeretet. Azért is jelképezik szívvel a szeretetet.

Szeretetből fakad minden élet, szeretet tartja fenn s növeli azt. Ahol pedig kivesz a szeretet, ott elpusztul az élet is.

Ott találjuk a szeretet parancsát a tíz parancsolatban is, melyet hajdan villámlás és mennydörgés között hirdetett ki az Úr, de amelyet már a teremtés első percében belevéselt minden emberi szívbe. E tíz parancsnak mindenike fontos, mind nélkülözhetetlen, de mégis mintha az egész egy nagyszerű, főképp egyetlen alapkőre nehezednék s biztonsága, épsége ettől függne. Ez a IV. parancsolat.

„IV. Atyádat és anyádat tiszteljed, hogy hosszú életű légy a földön, melyet a te Úrad Istened ad tenéked.“

A IV. parancs nélkül minden romba dől: Isten szeretete s a felebaráti szeretet. Amint ugyanis Isten főképp szüleink szíve által szeret minket, úgy a szülői tekintély s gondos nevelés emel fel bennünket Isten ismeretére s szeretetére. Aki nem tiszteli, szereti szüleit, nem tiszteli, nem szereti Istent sem!

Van-e tehát nagyobb kincse az emberiségnek, mint a IV. parancs? És mégis melyik parancs ellen vét oly sokszor az ember szenvedély, mint éppen e parancs ellen! Ha már most azt kérdezné valaki tőlem, miért kell szeretnünk szüleinket? Igy felelhetnének neki.

Azért, mert ők reánk nézve egyenesen az Isten helyettesei, s Isten után legnagyobb jótevőink. Tisztelnünk kell tehát szüleinket, mert Isten után egészen szüleinkké vagyunk. Az ember testből és lélekből áll. A lelket Isten adja, a testet a szülők.

Igaz ugyan, hogy a szülői tekintély szelíden s a jótétemények egész sorozatában nyilatkozik meg velünk szemben, de nem szabad, hogy ez a mi szent tiszteletünket s félelmünket kibebítsa szülőink iránt. Isten képét viselik, Isten hatalmával parancsolnak nekünk; ha tekintélyükkel szembe szállunk, Istent bántjuk meg s Istennel gyül meg a bajunk. És éppen azért, mert kedves szüleink Isten helyettesei s képviselői reánk nézve, az ő áldásuk Isten áldása reánk! Boldog az a gyermek, aki ezt az áldást jó viselettel érdemelte ki.

Jól tudta ezt Morus Tamás, a szent életű angol államkancellár. Semmi fontosabb ügybe bele nem fogott, mielőtt ősz édesanyja áldását térdenállva ki nem kérte volna. De viszont jaj, ezerszer jaj annak a gyermeknek, ki rossz viseletével szülője átkát érdemelte ki, mert a szülői átok, ha méltán ér bennünket, akkor az Isten átka.

Szent Ágoston hyppoi püspök idejében élt egy Cezarea nevű városban egy édesanya, kinek hét fia és három leánya volt. Elgondolhatjuk, mennyi gondba s fáradságba került, míg ezeket tisztességgel felnevelte. És ime ők mégis megfeledez-

tek az anyjuk iránti tiszteletről, sőt az egyik fiú arra vetemedt, hogy ősz édesanyjára kezét emelt. A többi gyermek meg csak tétlenül nézte e szörnyű merényletet, anélkül, hogy közbelépett volna. Midőn az édesanya látta, hogy egyik se kel védelmére, jogos anyjai fájdalmában átokra fakadt. És ime remegés és reszketés fogja el valamennyit, nem tudnak megállni többé szegény édesanyjuk előtt, futnak, menekülnek, ki merre tud, s kerülnek, mint Kain, az emberi társadalmat.

Vagy ki ne ismerné a római Korjolán esetét, aki hazája ellen vezette népe legdühösebb ellenségeit. A rómaiak szorongatott helyzetükben követségeket menesztettek eléje, hogy a sértett büszkeséget megengeszteljék. Jönnek a honatyák, jön a papság. De hasztalan. Korjolán bosszútól lihegye utasítja visza őket.

Végül édesanyja, a gyászba borult agg Veturia jön eléje. Korjolán reátekint s elszégyenül:

— Anyám — szólt a rettegett hadvezér, — győztél, Rómát megmentetted, de fiad elveszett!

Ugyis történt. A csalódott, zsákmányra éhes katonák felkoncolták őt.

Vagy ki ne ismerné XI. Benedek pápa megható szép példáját. Midőn e nagy férfiú a pápai trónon ült, édesanyja még mindig az egyszerű mosónő volt. Midőn egyszer fiát látni akarta a jó asszony, a pápa környezete fényes, parádés ruhát adott reá, hogy úgy jelenjék meg Krisztus földi helytartója előtt. A pápa pedig csak nézte, nézte őt, de sehogy se akarta megismerni.

— Az én anyám — mondotta — nem úri dáma, hanem csak szegény mosónő...

A szegény anya erre halálsápadtan kitámolygott fia terméből, újra magára vette szegényes ruháját s visszatért a pápai fogadóterembe. A pápa erre eléje sietett s a legnagyobb szeretettel s gyöngédséggel fogadta.

Bécsben történt egyszer, hogy báró Kressel államtanácsos figyelemmel nézte a fegyenceket, amint a fogházörök felügyelete alatt a szent István templom környékét takarították. Az egyik utcából jól öltözött fiatal ember jött elő, odament az egyik rabhoz s annak tisztelettel kezét csókolta. Az államtanácsosnak furcsa volt az eset, maga elé hívatta az ifjút s szemére hányta, hogy illetlen dolog daróceruhás rabnak az utcán kezét csókolni.

Az ifjú szeme erre könnybe lábadt s csak ennyit tudott mondani:

— De uram, mikor az a rab az én édesapám volt...

A dolog a császár fülébe jutott, mire a rabnak azonnal megkegyelmezett, mondván:

— Egy apa, ki ily kitűnően tud gyermeket nevelni s akit gyermeke így tud szeretni, nem lehet gonosztevő.

Nem folytatom tovább e történeteket. Hosszú életet ígért az Úr annak a gyermeknek, aki a IV. parancsolatot megtartja, testi és lelki áldást ígért minden gyermeknek, aki szülői iránti kötelességeit híven teljesíti. Gyermekeim! Szívetek egész melegével szeressétek jó szüleiteket s engedelmeskedjetez nekik, hogy hosszú életűek legyetek a földön...

Most tépjünk egy kis csokorra valót nagy költőink édesanyjukhoz írt műveiből, s adjuk át ezt a köztünk megjelent drága magyar Édesanyáknak szeretetünk, fiúi engedelmességünk jeléül. Fogadják olyan szeretettel, amilyen hálás szívvel adjuk át ezt mi nekik, akiket a jó Isten után legjobban szeretünk e földön.

AZ ÉN ANYÁM.

Szedjétek össze mind-mind a Földnek gyémántját, gyöngyét, minden aranyát, nem birtok semmit, koldúsok vagytok, ha eltemettek egy Édesanyát.

Legyen kenyered kemény, mint a kő, ruháskád foltos, rongyos a cipőd: boldog vagy, gazdag, ha Édesanyád mesél s megcsókol lefekvés előtt.

Oh, mert e szóban: Édesanya-szív, az Isten nekünk mindent megadott, az Édesanyád örömkönnyeinél láttál-e tisztább, szent gyöngyharmatot?

Van-e édesebb dala a Földnek, mint amit dalolt, kis bölcsődalunk? — végigkísér ez koldúst és királyt S elringat, mikor könny az italunk.

E szóban: Anyám! — benn van az Élet legdrágább kincse az Isten után... Nem hullat senki igazabb könnyet, mint Édesanya gyermek bánatán!

Nincs is a Földön szentebb vallomás, zengi a szívünk... mintha hallanám. Egyszer mindenki megvallja e szót: „Nincs drágább senki, mint az én Anyám!”

(Balázs Győző.)